

IN MEMORIAM

ПАМ'ЯТІ МІХАЕЛИ ЛЯУНІГГ (1959-2022)

Міхаела Ляунігг (1959–2022)

викладач Інституту слов'янознавства Віденського університету, вчитель школи Рудольфа Штайнера Пьотцляйнсдорф у Відні, автор підручників та новітніх методик навчання мови, педагог-новатор, науковець.

Michaela Liaunigg

Senior Lecturer, Institute for Slavonic Studies, University of Vienna, teacher at the Rudolf Steiner Pötzleinsdorf school in Vienna, author of textbooks and the latest language teaching methods, innovator, scientist.

У темні часи найкраще видно світлих людей

Іноді в житті трапляються речі, яким ти ніяк не можеш знайти пояснення, в які ти ніяк не можеш повірити, які не вкладаються в твою картину світу, несправедливі й неможливі. Восени 2022 року раптово і несподівано пішла з життя моя колега і подруга – Міхаела Ляунігг. Кілька наступних текстів створені різними людьми в пам'ять про цю незвичайну, надзвичайну і неймовірно світлу Людину, яка була вдома скрізь і ніде. Це моя вдячність Всесвіту за те, що дав можливість зустрічі з нею.

(Олена Пчелінцева)

Потрібні люди приходять в наше життя в потрібний час. Ніхто просто так не з'являється, і ніхто просто так не йде з нього.

Йшов другий тиждень війни... за вікном була вже весна, а в душі – найхолодніша зима в житті. У телевізорі активно поширювали риторику про можливість застосування ядерної бомби та провокації на Запорізькій АЕС... Було страшно... страшно не за себе – ні, страшно за дитину. Розуміння того, що ти несеш відповідальність за маленьке життя, вкрай розвіяло будь-які сумніви стосовно того, щоб залишитись – перечекати.

Два автомобілі, під зав'язку набиті речами – все життя в авто... сумно... В одній машині – я з дитиною, в іншій – батьки. Вирішили – їдемо! Куди? Невідомо! Аби швидше! Аби дали! Ті, на кого розраховували – відвернулись... Декілька телефонних дзвінків уже в дорозі незнайомим людям з різних країн, з надією на те, що хтось допоможе – прихистить, чи хоча б зустріне на чужині. Перші два номери – відмова, ще один – можливість залишитись на 2 ночі, і от

останній, але вирішальний... Австрія: «Без проблем! Не хвилюйтесь! Все буде гаразд! Скільки треба буде...» – і одразу на телефон залетіло кілька чаруючих око фотографій саду біля будинку, де вже чекали, та парку з озером неподалік... Міхаела!

З цього і почалося наше знайомство з цією дивовижною жінкою.

Пам'ятаю, як приїхали до Відня, де нас зустріли дві абсолютно незнайомі людини – Міхаела та її чоловік – незнайомі, але вже такі близькі. «Квартира на одну ніч у Відні, а потім поїдете до нас в будинок в Клагенфурті – там вам буде краще... ви пережили такий стрес, вам треба відновитись – там є все для цього!»

У квартирі, де нас спочатку залишили переночувати, було все підготовлено до нашого приїзду, закуплені продукти і навіть були м'які іграшки для доньки, щоб їй було трохи затишніше і веселіше. І в цьому була вся Міхаела – Людина з великим серцем та своїм, особливим, відчуттям світу. Вона завжди казала: «Я маю гарну інтуїцію, відчуття! Все буде добре! Я точно знаю!» – і ми вірили. Усі 4 місяці, що ми були в Австрії, вона допомагала нам, чим могла. Вона познайомила нас із новим для нас європейським життям, вона познайомила нас зі своєю родиною... і ще багато чого вона робила задля того, щоб ми почувалися комфортніше, не так самотньо та спустошено в чужій країні. Людина, з якою до війни ми навіть не були знайомі, стала такою близькою!

Вона постійно віддавала всю себе – «спочатку думай про інших, а потім – про себе» – певно, це був девіз її життя. Вона завжди дуже втомлювалась, але її енергії вистачало, щоб наповнити всіх навкруги! Коли в мене з'явилася можливість влаштуватися на роботу в інше місто, Міхаела у свій дорогий вихідний поїхала зі мною, щоб допомогти з перекладом та особисто поспілкуватися з роботодавцем. Поруч з нею ми завжди почувалися «під захистом» та завжди відчували її турботу.

«У темні часи найкраще видно світлих людей». І таку світлу людину нам пощастило знати, хоч і короткий, але такий важливий період нашого життя. Безмежно вдячні за все!

Потрібні люди приходять в наше життя в потрібний час... Ніхто просто так не з'являється і ніхто просто так не йде з нього...

(Лера Сидоренко)

Міхаела... Серце щілко стискається від згадки про цю жінку. Доля подарувала мені знайомство з Людиною щедрою та доброю, турботу, людяність, співчутливість. Міхаела викликала у мене захоплення і здивування: звідки у такої тендітної жінки скільки енергії, завзяття?!

Людина багатого внутрішнього світу, вона була органічна в єднанні з природою, знаходячи прекрасне не тільки в людях, а й навколишньому світі. Вона любила життя у всіх його проявах. Міхаелі подобалося спостерігати, як із насінини виростає квітка, як сходить і заходить сонце, як тягнеться до сонця все живе. Мабуть, це давало їй наснагу, заряджало її позитивом.

Спілкуючись із Міхаелою, я мріяла: скінчиться війна – і Міхаела з чоловіком приїдуть у гості в Україну, і я віддячу їй за все тепло, надію, турботу, що вона подарувала мені й моїй сім'ї.

Та не судилося. Прикро, боляче. Кажуть, що Бог забирає до себе найкращих. Міхаела... Серце щемко стискається.

Одна із моїх мрій так і залишиться мрією...

(Людмила Сидоренко)

Коли Міхаела у 1998 році розпочала свою професійну кар'єру в Інституті слов'янських досліджень Віденського університету, який щойно переїхав до будівлі Старої лікарні, – це було як ковток свіжого повітря. Міхаела любила кольори. Навколишній світ вона сприймала через кольори. З нею і завдяки їй Інститут слов'янських досліджень засяяв яскравими барвами, став життєрадіснішим.

Робота викладача була для Міхаели її покликанням. Вона викладала мову з радістю та з ентузіазмом, маючи при цьому нестандартний підхід. Для кращого засвоєння і вивчення іноземної мови Міхаела приносила в інститут для своїх студентів дитячі книги, шоколад, м'ячі для жонгливання, гарні картини та багато іншого, використовуючи їх у навчальному процесі. Студенти з Міхаелою ставили п'єси. Вона хотіла, щоб її студенти думали, відчували мову, яку вивчають. Архітектор Вальтер Гропіус, мабуть, мав на увазі таких людей, як Міхаела, коли писав: «Ми повинні дати молодим людям більше можливості отримати особистий досвід під час навчання. Тільки за умови, якщо ми дозволимо їм самим знаходити факти, знання стануть мудрістю».

Міхаела представляла інтереси колег – в інституті, у робочій раді, в сенаті... Вона допомагала завжди і скрізь, де це було потрібно. Її «пастирська турбота» виходила далеко за межі університетського життя; вона телефонувала до Парижа, Харкова або Києва, турбуючись про тих, хто потребував допомоги, ділила свій будинок і квартиру з українцями, які втікали від війни, допомагала, співчувала їм, всіляко їх підтримувала.

Ми вдячні за той час, який Міхаела присвятила нам. Вона завжди буде поруч з нами у нашій пам'яті, у її книгах, думках, картинах, речах. Наприклад, піаніно в Інституті, яке з її ініціативи опинилося у нашій кімнаті для семінарів і яке вже подарувало нам незабутні музичні враження. Хто подбає, щоб у майбутньому воно було правильно настроєне?...

(колеги з Інституту слов'янських досліджень Віденського університету)

Греки мали двох богів часу – Хроноса і Кайроса. Хронос – це той, хто точно вимірює час, пунктуальний, прискіпливий. Кайрос – це той, хто чекає на відповідний момент, хто використовує можливість. Міхаела використовувала ці образи як метафору, щоб навчати своїх студентів. У її книгах і уроках цим богам присвоєно синій і жовтий кольори.

Міхаела керувалася правилом: «Не залишай нікого позаду». Для неї не існувало «проблемних» учнів. Навпаки, для неї це було цікаво – адже це було «завдання підвищеної складності», яке потрібно було виконати – знайти «ключ» до кожного учня. Вона завжди ставилася до дітей із глибокою повагою. Діти – це наступне покоління, яке продовжить розвиток суспільства. На її думку, вони стоять «на наших плечах», вони вищі за нас, повинні і будуть йти далі за нас.

Щоб упіймати потрібний момент, потрібно вміти уважно спостерігати і робити висновки. Чуйність, точна спостережливість, артистизм та надзвичайно гострий розум допомагали їй швидко приймати правильні рішення, давати поради, вселяти сміливість, робити видимими приховані перспективи. Міхаела була невтомна для багатьох і могла одночасно дбати про багатьох людей. Її енергія здавалася нескінченною. Сила, яку ми змогли

відчуті у неї, була концентрованою та цілеспрямованою. Тільки так можна ефективно передати імпульс. Міхаела залишила нам багато імпульсів – у педагогічній, дидактичній, мистецькій чи людській сфері.

У смерті Міхаели ці два принципи – Хронос та Кайрос – знаходять один одного. З одного боку, дні відраховує Хронос, з іншого боку, Кайрос вибирає момент. Але обидва язичницькі боги лишаються позаду на шляху Міхаели до світла, до Бога.

*(За текстами прощальних промов викладачів та студентів
Віденського Університету,
а також рідних та друзів Міхаели Ляунігг.
Окрема вдячність Петеру Ляуніггу за надані матеріали.)*

Переклад та укладання Людмили Сидоренко

Резюме

ПАМ'ЯТІ МІХАЕЛИ ЛЯУНІГГ (1959-2022)

Міхаела Ляунігг успішно зреалізувала професійну філологічну кар'єру в Інституті слов'янських досліджень Віденського університету. Присвячено пам'яті Людини, яка залишила нам багато імпульсів у педагогічній, дидактичній, мистецькій і людській сфері. Укладено за текстами прощальних промов викладачів та студентів, а також рідних та друзів Міхаели Ляунігг.

Abstract

IN MEMORY OF MICHAELA LIAUNIGG (1959-2022)

Michaela Liaunigg successfully pursued a professional philological career at the Institute of Slavic Studies of the University of Vienna. Dedicated to the memory of the Human who left us many impulses in the pedagogical, didactic, artistic and human spheres. Arranged according to the texts of the farewell speeches of lecturers and students, as well as relatives and friends of Michaela Liaunigg.